

---

§ 55

Nammo Lapua Oy Vihtavuoren tehdas ympäristölupahakemus 2025-5

JyväskyläDno-2025-3066

Valmistelija / lisätiedot:

Anu Surakka, ympäristötarkastaja, anu.surakka@jyvaskyla.fi

Liitteet

- 1 päätösehdotus ympäristölupa Nammo Lapua Oy
- 2 sijaintikartta

Nammo Lapua Oy Vihtavuoren tehdas hakee ympäristölupaa pintakäsittelylaitoksen toiminnalle. Laitos valmistaa kranaatinkuoria, pääraaka-aineena käytetään metalliainehioita. Laitos on toiminnassa 220 päivää vuodessa. Toiminta sijaitsee Seppälänkankaan teollisuusalueella, kiinteistöllä 179-48-30-4, osoitteessa Lastaustie 7, 40320 Jyväskylä.

Laitoksen tuotantoprosessi koostuu pääpiirteissään lämpökäsittelystä, teräsräpuhalluksesta, koneistuksesta, pintakäsittelystä sekä valmiiden tuotteiden pakkauksesta. Tuotteiden maalauksessa muodostuu VOC-päästöjä noin 14 500 kg/a. Laitoksen esikäsittelylinjastossa syntyy jätevesiä, jotka käsitellään jätevesien haihdutuslaitoksella ja kierrätetään takaisin prosessiin. Laitoksen demineralisoidun veden tuotannossa syntyy viemäriin johdettavia vesiä, jotka ovat laadultaan verrattavia talousveteen, lukuun ottamatta niiden talousvettä suurempaa suolapitoisuutta. Laitoksen toiminnasta ei aiheudu merkittäviä päästöjä maaperään, pohjaveteen tai vesistöön.

Laitoksella muodostuvista jätteistä määrällisesti eniten muodostuu metalliainehioiden muokkauksesta aiheutuvaa sorvinlastua, alumiinilastua ja alumiinia. Toiminnassa syntyviä vaarallisia jätteitä ovat liuotinjäte, esikäsittelysakka, työstöemulsio sekä polyamidi-vesiseos. Tehtaan toiminnasta aiheutuu raskasta liikennettä raaka-aineiden ja valmiiden tuotteiden kuljetuksista vuodessa keskimäärin noin 66 rekkakuormaa eli noin 1,5 ajoneuvoa viikossa.

Toiminnalle haetaan aloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta. Toiminnan on tarkoitus käynnistyä toukokuussa 2026.

Toimivalta asiassa

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii ympäristönsuojelulaissa tarkoitettuna kunnan lupaviranomaisena (hallintosääntö 16 §).

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Pietarinen, ympäristöjohtaja

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää ympäristöluvan liitteenä olevan päätösehdotuksen mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Matleena Käppi poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä 24.10.2025 Jyväskylän kaupungin verkkosivuilla.

Muutoksenhakuviranomainen

on Vaasan hallinto-oikeus.

Kuulutus on julkaistu Jyväskylän kaupungin verkkosivuilla 27.10.- 3.12.2025 ja valitusaika päättyy 3.12.2025.

Otteen oikeaksi todistaa

Jyväskylä
23.10.2025

Niina Ekstam
asianhallintasihteeri

Hallintovalitus

§55

Hallintovalitus

Valitusviranomainen ja valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen**.

Valitusoikeus on:

- asianosaisella
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella
- valtion valvontaviranomaisella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristönsuojeluedun valvomiseksi tai muusta perustellusta syystä sellaisesta päätöksestä, jolla Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen

Muutoksenhaun maksu

Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. Maksuista, niiden määrästä ja maksuvapautuksen perusteista on säädetty tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetussa oikeusministeriön asetuksessa (1122/2021).

Valitusaika

Valitus on jätettävä hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä. Mikäli päätös on annettu tiedoksi asianosaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan, katsotaan asiakirja annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Muiden katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu yleisesti nähtäväksi Jyväskylän kaupungin verkkosivuille.

Valituksen muoto, sisältö ja liitteet

Valitus on tehtävä **kirjallisena**.

Valituksessa on **ilmoitettava**

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Valitukseen on **liitettävä**

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen toimittaminen

Valitus on valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle ennen valitusajan päättymistä. Valituksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Sähköisen viestin (faksin ja sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä. Valitus lähetetään aina lähettäjän omalla vastuulla.

Valitusviranomaisen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43
PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin: 029 56 42780
Puhelinvaihte: 029 56 42611
Faksi: 029 56 42760
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Virka-aika: 8.00-16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>.

**JYVÄSKYLÄN KAUPUNKI
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA**

PÄÄTÖS

Kokous 21.10.2025
Diaarinro 2025-3066
Lupanro 9-179-2025-5

ASIA

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukainen ympäristölupa metallien pintakäsittelylaitoksen toiminnalle. Samalla haetaan ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA

Nammo Lapua Oy Vihtavuoren tehdas
Ruutitehtaantie 80
41330 Vihtavuori

y-tunnus: 1491132-3

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Lupaa haetaan Jyväskylän Seppälänkankaan teollisuusalueelle sijoittuvalle kranaatin-kuoritehtaan toiminnalle. Tehdas koostuu vastaanottovarastosta, lämpökäsittelylaitoksesta, teräsräpuhalluksesta, koneistuslinjoista ja -solusta, esikäsittelylinjasta, maa-lauskammoista, pakkaussolusta ja valmistuotevarastosta. Lisäksi tehtaan yhteydessä on jäteveden puhdistuslaitos. Laitoksen pääraaka-aineena ovat metalliainehiot, jotka toimitetaan laitokselle rekkakuljetuksin. Laitoksen päätuotteena ovat tykistökranaatin-kuoret. Toiminnan on tarkoitus käynnistyä toukokuussa 2026.

Nammo Lapua Oy:n toiminta sijoittuu noin seitsemän kilometrin päähän Jyväskylän keskustasta, osoitteeseen Lastaustie 7, kiinteistölle 179-48-30-4.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Metallien tai muovien pintakäsittely elektrolyyttistä tai kemiallista menetelmää käyttäen käsittelyaltaiden yhteenlasketun tilavuuden ollessa vähintään 5 ja enintään 30 m³ on ympäristöluvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n ja liitteen 1 taulukon 2 kohdan 2h) perusteella.

Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n kohdan 2 perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ympäristölupa-asian, kun kyseessä metallien tai muovien pintakäsittely elektrolyyttistä tai kemiallista menetelmää käyttäen käsittelyaltaiden yhteenlasketun tilavuuden ollessa vähintään 5 ja enintään 30 m³.

Luvan valvojana toimii Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojelu, joka nimeää toiminnalle vastuuvälvojan. Vastuuvälvojan yhteystiedot ilmoitetaan luvan haltijalle.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO JA TÄYDENTÄMINEN

Ympäristölupahakemus on tullut vireille 23.6.2025. Hakemusta on täydennetty 25.7.2025.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Toiminta sijoittuu asemakaavalle Läntinen Palokärki, Seppälänkangas (179 48:006). Asemakaava on saanut lainvoiman 20.7.2012. Laitosalue sijoittuu asemakaavassa teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialueelle (TL-2). Korttelialueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa, eikä muuta yli 2000 kierrosalaneliömetrin suuruista vähittäiskaupan myymälää, kuin auto-, moottori- ja kuljetustoimialaan liittyvän myymälän. Alueen tonttitehokkuusluvaksi on merkitty $e=0,50$, ja alueen suurin sallittu kerrosluku on II.

SIJAINNITPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Laitos sijaitsee Seppälänkankaan teollisuusalueella. Laitosalueen etelä- ja itäpuolella lähimmät kiinteistöt ovat teollisuus-, varasto-, tai liikerakennuksia. Laitosalue rajautuu länsi- ja pohjoispuolelta lähivirkistysalueeseen. Noin 100 m etäisyydellä luoteessa sijaitsee asemakaavarakentamiseen liittyvä kallion louhinta- ja murskausalue. Lähiympäristö on vielä osin rakentumatonta uutta teollisuusaluetta.

Laitosaluetta lähimmät asuin- ja lomarakennukset sijaitsevat noin kilometrin etäisyydellä länteen päin Tyypälänjärven rannalla. Laitosaluetta lähimmät päiväkodit sijaitsevat noin kolmen kilometrin etäisyydellä lounaassa Pappilankuonoissa sekä etelässä Huhtasuolla. Myös laitosaluetta lähin koulu sekä lähin terveysasema sijaitsevat Huhtasuolla, noin kolme kilometriä laitosalueelta etelään.

Laitosalue ei sijaitse happamien sulfaattimaiden esiintymisalueella. Laitosalueella ei ole maaperän tilan tietojärjestelmän (MATTI) kohteita.

Pintavedet

Toiminta-alue sijoittuu Suur-Päijänteen vesistöalueelle (14.2), ja Tuomiojärven – Palokkajärven valuma-alueelle (14.29) sekä Karjujoen valuma-alueelle (14.298). Laitosaluetta lähin järvi Tyypälänjärvi (14.298.1.001) sijaitsee noin 1,2 kilometrin etäisyydellä lännessä. Tyypälänjärvestä on viimeksi tehty raportoituja vedenlaadun mittauksia ELY-keskuksen toimesta vuonna 2009. Tyypälänjärvi johtaa Karjujokea pitkin Palokkajärveen, Tyypälänlahteen.

Tyypälänjärven fosforikuorma on erittäin merkittävä. Fosforikuormaa aiheutuu suurimmaksi osaksi hulevesistä (45,5 %), vakituisesta haja-asutuksesta (19,7 %) sekä luonnonhuuhtoumasta (16,2 %). Myös Tyypälänjärven typpikuorma on erittäin merkittävällä tasolla. Typpikuormaa aiheutuu muun muassa luonnonhuuhtoumasta (42,1 %), hulevesistä (29,2 %) sekä vakituisesta haja-asutuksesta (10,5 %).

Tulvakeskuksen ylläpitämän Tulvakarttapalvelun perusteella laitosalue ei sijaitse vesistötulva-alueella.

Pohjavedet

Laitosalue ei sijaitse tärkeällä pohjavesialueella tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella. Laitosalueelta noin 2,8 kilometriä koilliseen sijaitsee Lin-

tumäen (0941051) vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue. Laitokselta noin 5,2 kilometriä lounaaseen sijaitsee Taulumäen pohjavesialue (0917904, 2. luokka), ja noin 6,3 kilometriä lounaaseen sijaitsee Haukkalan pohjavesialue (0917905), jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen.

Suojelualueet

Laitosalueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelukohteita. Aluetta lähin Natura 2000 -alue on noin 6,3 kilometriä lounaaseen sijaitseva Eerolanlahti - Rautpohjanlahti (FI0900033, SAC). Laitoksesta noin 900 metriä koilliseen sijaitsee luontotyyppin suojelualue Rajamäen tervaleppäkorpi (LTA090098). Erityisesti suojeltavan lajin suojelualue Palokangas (ERA234675) sijaitsee laitokselta noin 1,2 kilometriä kaakkoon. Laitosaluetta lähimmät yksityismaiden luonnonsuojelualueet ovat Saanivuoren luonnonsuojelualue (YSA206020), joka sijaitsee noin 1,5 kilometrin etäisyydellä kaakossa sekä Touruvuorten luonnonsuojelualue (YSA207788) noin kahden kilometrin etäisyydellä lännessä.

Laitosalueen välittömässä yhteydessä ei sijaitse muinaismuistomerkkejä. Laitosta lähin kiinteä muinaisjäännös Kaijalanniemi sijaitsee noin 4,2 kilometriä lounaaseen. Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Kuukaanpään kulttuurimaisema (VAM100101), sijaitsee laitosalueelta noin 5,4 kilometriä luoteeseen. Laitokselta noin 4,6 kilometriä lounaaseen sijaitsee Mankolan alue (ID 1065), joka on luokiteltu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi.

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

Ympäristölupahakemus sisältää julkisuuslain (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999) 24 §:n 10 kohdan mukaisia salassa pidettäviä tietoja, jotka ovat ympäristönsuojeluviranomaisen käytössä lupaharkintaa tehtäessä sekä toimintaa valvottaessa.

Tuotteet, tuotanto ja kapasiteetti

Tehtaalla tuotetaan tykistökranaatin kuoria. Vuosittainen kokonaiskapasiteetti on 5 000 tonnia, tehtaan käyttöasteen ollessa 85 %. Tehtaan on suunniteltu toimivan tuotantovaiheessa kahdessa vuorossa arkisin. Tehdas on toiminnassa 220 työpäivää vuodessa. Toimintaa on noin 3 500 tuntia vuodessa. Tehdas tulee työllistämään arviolta 30 henkilöä.

Tuotantoprosessit

Tykistökranaatinkuorien tuotantoprosessi koostuu pääpiirteissään lämpökäsittelystä, teräsräpuhalluksesta, koneistuksesta, pintakäsittelystä sekä valmiiden tuotteiden pakkauksesta. Tykistökranaatinkuoret valmistetaan metalliaihiosta, jotka toimitetaan rekakuljetuksin laitoksen vastaanottovarastoon. Vastaanotossa aihiot siirretään rekoista sähkökäyttöisillä vastapainotrukeilla kylmävarastoon ja tyhjät paletit palautetaan rekoihin. Paletit sisältävät valumakaukalon mahdollisten öljyvalumiin varalle. Tehtaalle saapuvat pakkausmateriaalit siirretään rekoista pakkausvarastoon. Ammuskuoriaihiot siirtyvät kaikissa prosessivaiheissa kuljettimia pitkin. Kuljettimet toimivat vuorotellen kuoria tuovina ja vievinä kuljettimina. Aihioiden käsittely tapahtuu roboteilla.

Metalliaihiot saapuvat lämpökäsittelyasemalle kylmävarastosta paletoituna. Aihiot siirtyvät kuljetinta pitkin sähkövastuksilla toimivaan austenointiuniin lämpökäsittely-

väksi. Tämän jälkeen ammuskuoret siirretään sammutusaltaaseen karkaistavaksi, jossa ne jäähdytetään vesipolymeeriliuoksessa. Karkaisulla teräksen kiderakenteet saadaan oikeanlaisiksi. Sammutusallas sisältää noin 19 m³ vesipolymeeriliuosta, jonka pitoisuus on 20 %. Vesipolymeeriliuos vaihdetaan huoltojen yhteydessä imemällä se tankkiautoon.

Sammutuksen jälkeen ammuskuoret siirretään päästöuuniin jännityksen poistamiseksi. Prosessivaiheen lopuksi ammuskuoret jäähdytetään huoneenlämpöön jäähdytyskammiassa. Jäähdytys tapahtuu kahdessa osassa. Aluksi aihioita viilennetään puhaltimilla ilmajäähdytyksellä. Tämän jälkeen jäähdytystä jatketaan vesijäähdytyksellä, jossa suuttimista ruiskutetaan hienojakoista vesisumua aihioiden päälle. Jäähdytettyjen aihioiden kovin ja pehmein aihio lähetetään aineenkoetukseen, ja muut aihiot jatkavat raepuhallukseen.

Aihiot puhdistetaan terästraepuhaltamalla. Aihiot kuljetetaan lämpökäsittelystä lavoilla joko suoraan kuljetinta pitkin raepuhallukseen tai välivarastoon. Terästraepuhalluskopeissa aihiot puhalletaan sisältä ja päältä. Raepuhalluksessa ei käytetä kemikaaleja. Syntyvä metallijäte kerätään metallinkeräysastioihin. Raepuhalluksen jälkeen aihiot kuljetetaan koneistukseen kuljettimilla.

Aihioiden koneistus koostuu useasta eri vaiheesta. Ensin aihioiden perä esikoneistetaan. Tämän jälkeen ammuskuori siirretään sorville. Sorvi tasaa reiän pohjan, rouhii kuoren perän ulkopuolelta, viimeistelee perän ulkopuolelta, tekee johtorengasuran sekä rouhii reiän. Tämän jälkeen kuori siirtyy puhdistusasemalle. Puhdistuksesta kuoret siirretään ultraäänitarkastukseen ja edelleen eteenpäin 3D-skannerille, joka mittaa pohjan koneistukset. Hylätyt kuoret siirretään hihnakuljettimille, joka vie ne pois koneistussolusta.

Esikoneistetut aihiokuoret siirretään eteenpäin pyällyskoneelle, joka suorittaa pyällyksen. Aihiot siirtyvät hihnakuljettimia pitkin puhdistusasemalle ja tarkistuspisteelle. Pyälletyt ammuskuoret siirretään puristuskoneeseen, jossa johtorengaan puristin puristaa johtorengaan kuoren uraan. Kuori jatkaa eteenpäin sorville, joka suorittaa kuoren perän viimeistelyn ja kierteen teon kuoren perään sekä johtorengaan esirouhinnan. Kuori siirretään puhdistusasemalle. Tämän jälkeen kuori jatkaa eteenpäin tarkastuspisteelle. Hyväksytyt kuoret jatkavat paletilla matkaa kuoren suun viimeistelyyn.

Suun viimeistelyssä kuori siirretään sorville. Sorvi suorittaa viimeistelyn ja kierteityksen sekä ulkopuolen viimeistelyn. Tämän jälkeen kuori siirtyy puhdistusasemalle ja tarkastusasemalle. Hyväksytyt kuoret jatkavat vesipainekoelaitteeseen.

Kuori siirretään vesipainekoelaitteeseen hihnakuljettimelta. Kokeen jälkeen kuori siirtyy tyhjennysaltaaseen, josta se siirretään kahdelle eri mittalaitteelle. Kuorelle tehdään spesifikaatioiden mukaiset mittaukset. Esimerkiksi kuoren paino ja pohjan paksuus mitataan tässä prosessivaiheessa. Mittausten jälkeen kuori siirretään merkintäkaapille, josta kuori siirtyy automaattitarkastukseen.

Jos kuori ei läpäise jotain edellä mainituista tarkastusaseman testeistä, siirretään ammuskuori hylättyjen lavalle. Hyväksytyt kuoret palaavat takaisin kuljetinta pitkin soluun, josta ne siirretään paleteille. Paletit siirretään pintakäsittelyyn.

Koneistuksessa syntyy metallilastuja, jotka käsitellään prosessissa lastunkäsittelyssä. Lattian alle sijoitetaan kaksi hydrauliikalla toimivaa harppuunakuljetinta, jotka kuljettavat metallilastut nostettaville kuljettimille ja työstönesteen suodatinyksiköillä varustetuille palautuspumppuasemille. Metallilastut ohjataan jakokouruun, joka purkaa lastut laitoksen ulkopuolella oleviin kontteihin.

Järjestelmissä on työstönestettä noin 1 000 litraa. Työstönesteestä saadaan kerättyä talteen 95–99 %. Työstöneste kierrätetään suodattimien kautta ja pumpataan takaisin prosessiin. Metallilastuihin kiinni jäävä neste kulkeutuu lastujen mukana keräyskonttiin. Lavojen alla on tukilaatta, joka kerää mahdolliset vuodot talteen. Keräyskontit sijaitsevat suojakatoksessa, joka estää veden ja lumen pääsyn lastujen sekaan.

Koneistusprosessissa syntyy koneistustilaan öljy-/emulsiosumua, jonka määrä riippuu koneistumäärästä. Jokaiseen koneeseen asennetaan emulsioerottimet, jotka suodattavat sumusta öljypartikkelit.

Pintakäsittelyprosessivaihe koostuu esikäsittelystä ja maalauksesta. Esikäsittelylinjan toimintaperiaate on kuvattu tarkemmin hakemuksen salassa pidettävässä viranomaiskäyttöön tarkoitettussa liitteessä. Maalauksessa kuoret siirtyvät maalausammioihin, joissa ne pohjamaalataan ensin sisältä ja ulkoa. Tämän jälkeen kuoret saavat lopullisen pintamaalauksen. Maalausmenetelmänä käytetään elektrostaattista ruiskutusta. Tässä menetelmässä maalia menee hyvin vähän maalattavan kohteen ohi. Maalauksen jälkeen maalatut ammuskuoret kuivataan haihduttamalla sekä uunissa.

Valmiit ammuskuoret pakataan laitoksella eurolavoille. Täysiin lavoihin laitetaan ylätuot sekä kannet, ja pakkaukset paketoidaan metallivanteiden avulla. Valmiit eurolavat pakataan kuormalavoille, ja varastoidaan tuotevarastoon.

Jäteveden käsittely

Esikäsittelylinjalta ja pesulaitteilta tulevat huuhteluvedet kerätään huuhteluvesien puskurisäiliöön ja pumpataan neutralointisäiliön kautta tyhjiöhöyrystimeen. Höyrystimessä huuhteluvesi höyrystetään lievässä alipaineessa. Muodostuva höyry puristetaan normaalipaineeseen ja lämmitetään. Kuumen höyryn energia kierrätetään takaisin prosessiin. Höyrystymisessä vesi kondensoituu ja se kerätään tisesäiliöön. Höyrystynyt osa (neste) kerätään konsentraattoreihin ja höyrystimen jäännös (liete) pumpataan konsentraattoriin, josta se toimitetaan loppukäsiteltäväksi ulkopuoliselle luvan omaavalle toimijalle. Tisesäiliön vesi pumpataan jäähdyttimen, aktiivihiilisuodattimen ja ioninvaihtimen läpi demineralisoidun veden säiliöön. Demineralisoitu vesi kierrätetään takaisin esikäsittelylinjaston prosessiin. Esikäsittelylinjalta ei aiheudu laisinkaan viemäriin johdettavia jätevesiä.

Jätteet

Tehtaalla muodostuvista jätteistä eniten muodostuu metalliaihioiden muokkauksesta aiheutuvaa sorvinlastua. Nämä jätteet syntyvät metalliaihioiden rouhinnassa ja sorvauksessa. Metalliaihioiden mekaanisessa muokkauksessa kuluu myös teräspuhallushiekkaa. Metalliaihioiden mekaanisen muokkauksen yhteydessä muodostuu myös työstöemulsioita sekä polyamidi-vesiseosta, jotka käsitellään jätteenä.

Pintakäsittelyn yhteydessä muodostuu kiinteitä maalijätteitä, liuotinjätteitä, ja esikäsittelysakkaa. Muita tehtaalla muodostuvia jätteitä ovat tehtaan laitteiden toiminnasta aiheutuvat jäteöljyt sekä sekalainen rautaromu.

Tehtaalla muodostuvista jätteistä vaarallisiksi jätteiksi luokitellaan liuotinjätteet, esikäsittelysakka, työstöemulsiot sekä polyamidi-vesiseos. Vaaralliset jätteet toimitetaan tehtaan ulkopuolella asianmukaiseen käsittelyyn luvanomaaviin laitoksiin.

Laitoksella muodostuu myös tavallisia pakkausjätteitä kuten pahvia, muovia ja kuormalavoja, sekä muita tavallisia kotitalousjätteitä. Nämä kaikki toimitetaan asianmukaiseen lajitteluun. Pakkausmateriaalia kierrätetään pääasiakkaan kautta. Lavat, tuet ja kannet ovat puuta, ja ne kiertävät prosessissa takaisin. Metalliset vanteet toimitetaan kierrätykseen.

Toiminnassa syntyvät merkittävimmät jätteet on esitetty taulukossa alla

Jäte	EWC-koodi	Määrä (t/a)	Jätteen sijoi- tus/käsittely
Teräslastu	12 01 01	600	Kierrätykseen
Kiinteä maalijäte	14 06 05	1	Energiajäte
Liuotinjäte	14 06 03*	1	Vaarallisen jätteen käsittelyyn
Esikäsittelysakka	11 01 08*	125	Vaarallisen jätteen käsittelyyn
Työstöemulsiot	12 01 09*	7,5	Vaarallisen jätteen käsittelyyn
Polyamidi-vesiseos 75 % vettä	07 01 01*	4,4	Kierrätykseen
Teräspuhallusrakeen pöly	12 01 02	12	Kierrätykseen
Metallivanteet ja se- kalainen rautaromu	16 01 17	20	Kierrätykseen

Raaka-aineet, kemikaalit, polttoaineet ja muut tuotantoon käytettävät aineet, niiden varastointi, säilytys sekä kulutus

Laitoksen raaka-aineina käytetään metalliaihiota. Metalliaihiota ei valmisteta tehtaalla, vaan ne toimitetaan laitokselle kuorma-autokuljetuksina. Metalliaihiota käytetään tehtaalla noin 4 200 t/a riippuen tehtaan tuotantomäärästä.

Metalliaihioiden lisäksi laitoksen prosesseissa tarvitaan kemikaaleja osana kranaatin-kuorien valmistusprosessia. Tarvittavia kemikaaleja ovat muun muassa kranaatinkuorien pintakäsittelyyn vaadittavia happoja, emäksiä, pesukemikaaleja ja maaleja. Laitoksella käytettävät kemikaalit varastoidaan omissa altaissaan ja valuma-altaissa. Tuotannossa käytetyt raaka-aineet ja kemikaalit määräytyvät tilauskannan mukaan. EU:n REACH-asetuksen (EU 1907/2006) mukaisia rajoitettuja tai luvanvaraisia aineita ei ole laitoksella käytössä. Laitoksen kemikaalit on esitetty taulukossa alla. Laitoksen

luottamukselliset kemikaalit on esitetty hakemuksen viranomaiskäyttöön tarkoitettussa liitteessä. Kemikaaliluettelo muodostetaan Ecobio Manager -järjestelmään.

Kemikaalit	Käyttötarkoitus	Vaaralausekkeet	Määrä (kg/a)	Varastointitilavuus (kg/a)
Pohjustusaine (primer)	Maalaus	H226, H318, H411, H315	3 900	3 900
Ontelomaali	Maalaus	H226, H315, H319, H335, H373, H411	4 100	4 100
Liuotin	Maalaus	H226, H373, H304, H332, H315	1 600	1 600
Ohenne 1	Maalaus	H226, H315, H318, H335, H336, H304, H411	1 600	1 600
Pintamaali	Maalaus	H226, H304, H318, H315, H412	2 220	2 220
Ohenne 2	Maalaus	H226, H312, H332, H315, H319, H335, H373, H304, H412	1 620	1 620
Työstöneste	Metallin lastuaminen	H315, H318, H412	7 500	7 500
Lämpökäsittelyn polymeeri	Lämpökäsittely	-	4 400	4 400
Diesel	Varavirtageneraattori, sprinkleripumput	H226, H304, H315, H332, H351, H373, H411		2 600
CL 1-1	Jäteveden käsittely	H290, H302, H314, H318	600	600
DC 4-1	Jäteveden käsittely	H290, H302, H314, H318	600	600
DF 7-1	Jäteveden käsittely	-	600	600
SB 220	Jäteveden käsittely	-	80	100
KOH (kaliumhydroksidi) 50 %	Jäteveden käsittely	H290, H302, H314	1 800	2 000
LongLife Additif	Jäteveden käsittely	tbd	50	50

Laitoksen koneissa käytetään myös öljyjä sekä muita koneiden toimintaan tarpeellisia nesteitä, jotka eivät kulu prosessissa. Laitokselle sijoitetaan sisätiloihin varavirta-

generaattori, jossa käytetään polttoaineena dieseliä. Generaattorin polttoainesäiliö on kooltaan 1–3 m³, ja se on varustettu valuma-altaalla.

Esikäsittelyaineille ja maaleille on omat varastointitilansa. Maalien varastointiin tarkoitettu tila on EX-tilaa. Tulityötilan yhteydessä sijaitsevassa varastossa säilytetään kunnossapidon hitsaukseen liittyviä kaasupulloja sekä hitsauslisäaineita. MIG-hitsauskaasusäiliöitä varastoidaan laitoksella 2–4 kappaletta.

Energian käyttö ja arvio energiankäytön tehokkuudesta

Tehtaan lämmitysmuotona on kaukolämpö. Lämmitykseen kuluu energiaa arviolta 900 MWh vuodessa. Sähköä kuluu tehtaan toiminnassa noin 800 MWh vuodessa (noin 0,2 MWh/tuotetonni).

Tehtaan toiminnoissa syntyy lämpöä, jota otetaan talteen ja ajetaan lämmitysverkostoihin sekä prosessin vaatimaan lämmitykseen. Prosessissa syntyvää lämpöenergiaa siirretään lämmönvaihtimien, pumppujen, kompressorien ja kylmäaineiden kautta lämmöntalteenottojärjestelmään tai vaihtoehtoisesti katolle lauhduttimeen. Suljetussa jäähdytyskierrossa käytetään 35 % etyleeniglykolia.

Vedenhankinta ja -käyttö sekä viemärointi

Tehtaan tarvitsee vettä esikäsittelyn huuhteluvaiheita varten. Prosessissa vettä tarvitaan noin 530 m³/a. Tämän lisäksi tehtaalla tarvitaan talousvettä henkilökunnan käyttötarpeisiin. Tehtaalla tarvittavan veden toimittaa paikallinen vedentoimittaja Alva Oy.

Tehtaan prosesseissa syntyviä vesiä käsitellään laitoksen omalla jätevesien käsittelylaitoksella, joka sijaitsee laitoksen yhteydessä. Jäteveden käsittelylaitokselta ei johdeta vesiä viemäriin.

Tehtaan saniteettivedet johdetaan Alvan kunnalliseen jätevesiverkostoon. Myös ulkona katoksien alla muodostuvat vedet johdetaan kunnalliseen jätevesiviemäriin. Katosien alaisissa vesissä saattaa olla mukana öljyjäämiä tehtaan prosesseista. Ulkoalueiden kaivot on varustettu öljynerottimilla.

Tehtaan ulkoalueilla syntyvät puhtaat hulevedet kerätään hulevesijärjestelmään. Hulevedet johdetaan viivytysputkistojen kautta tehtaan länsipuolella sijaitsevaan ojaan. Hulevesien purkupaikoille rakennetaan eroosiosuojaus. Piha-alue on osittain asfaltoitu ja se viettää etelään päin. Yksityiskohtainen LVI-asemapiirros on esitetty hakemuksen viranomaiskäyttöön tarkoitettussa liitteessä.

Tehtaan hulevesiojat varustetaan moottoriohjatulla sulkuventtiilikaivoilla, joilla voidaan tarvittaessa pidättää piha-alueilla syntyvät sammutusvedet. Hulevesijärjestelmän pidätyskapasiteetti on noin 400 m³. Tehtaan sisällä syntyvät sammutusvedet kerätään kallistuksien avulla tehtaan sisälle suunniteltuihin keräilymonttuihin. Keräilymonttujen yhteenlaskettu tilavuus on noin 200 m³.

Liikenne ja liikennejärjestelyt

Toiminta sijaitsee Seppälänkankaalla, Lastaustien varrella. Laitosalueelle johtaa Palokankaantie, (tie 46539) jonka liikennemäärä vuonna 2023 oli 12 388 ajoneuvoa vuorokaudessa, ja josta raskaan liikenteen osuus oli 887 ajoneuvoa. Läheisen Laukaantien (tie 637) kokonaisliikennemäärä oli 10 329 ajoneuvoa vuorokaudessa, josta raskaan liikenteen osuus oli 645 ajoneuvoa.

Tehtaalla syntyy liikennettä raaka-aineiden ja valmiiden tuotteiden kuljetuksista, sekä tehtaan työntekijöiden työmatkaliikenteestä. Tehtaan toiminnasta aiheutuu raskasta liikennettä vuodessa keskimäärin noin 66 rekkakuormaa eli noin 1,5 ajoneuvoa viikossa. Henkilöautoliikennettä on arviolta noin 20 ajoneuvoa päivässä. Tehdas on tuotantovaiheessa toiminnassa kahdessa vuorossa.

Toiminta ei aiheuta raideliikenteen lisääntymistä.

Tehtaassa toimii sähkökäyttöisiä vastapainotrukkeja kylmä- ja lämminvarastoissa. Lisäksi tehtaalla on käytössä akkukäyttöisiä automaattitrukkeja, jotka hoitavat prosessien sisäistä logistiikkaa.

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

Nammo Lapua Oy:llä on käytössä ISO 14001 -standardin mukainen sertifioitu ympäristöjärjestelmä, johon uusi laitos sisällytetään

Ympäristöriskit, onnettomuudet ja häiriötilanteet sekä niihin varautuminen

Tehtaalla käytettävät kemikaalit varastoidaan sisätiloissa. Tehtaalla mahdollisesti tapahtuvia säiliöiden ja putkistojen vuotoja hallitaan varmistamalla niiden eheys, vallitiloilla, pumppaamojen keräysaltailla ja muilla vastaavilla rakenteilla, sekä muilla keräilyjärjestelmillä, kuten pengerryksillä, ojilla ja varoaltailla. Nestesäiliöt varastoidaan vuotoaltaiden päällä. Tehtaan sisälle ei asenneta laisinkaan viemäreitä. Kaikki sisätiloissa aiheutuvat mahdolliset vuodot hallitaan varoaltailla sekä lattian korkotasoilla. Sisälle asennettujen laitteiden (kuten sorvien) lattiakiinnitysten eristykseen on kiinnitetty erityistä huomiota mahdollisten vuotojen estämiseksi.

Tehtaalalle toimitettavat mahdollisesti öljyiset metalliainehiot kuljetetaan erityisillä kuormalavoilla, joissa on sisäänrakennettuna öljyn keräävät kaukalot. Näin estetään mahdolliset valunnat tai vuodot ympäristöön kuljetusten yhteydessä.

Rakennuksen molemmissa päissä on katetut alueet, ja myös näiden alueiden kaivoihin asennetaan öljynerottimet. Katettujen alueiden viemärit kytketään jätevesiviemäriverkostoon. Öljynerotuskaivojen avulla kerätään mahdolliset öljyvuodot, ennen kuin viemäriverdet johdetaan jätevesiviemäriin.

Tulipalotilanteita varten tehdasrakennuksesta löytyy alkusammutuskalusto (käsisammuttimet ja pikapalopostit) sekä automaattinen hätäkeskukseen kytketty paloilmoitin. Näiden lisäksi rakennukseen tulee omaehtoinen automaattinen sammutuslaitteisto. Tehdasrakennus on varusteltu myös sprinklerilaitteistolla mahdollisia tulipalotilanteita varten. Sammutuslaitteistolle on oma vesisäiliö rakennuksen ulkopuolella. Veden määrä säiliössä on 415 m³, ja veden pumppaamista varten on kaksi dieselmoottorikäyttöistä sprinkleripumppua.

Laitokselle on laadittu sammutusjätevesien hallintasuunnitelma. Suunnitelma on mitoitettu 6 000 m² palo-osaston mukaan, ja laskelmien mukaan tehtaan sammutusjätevesimäärä on 300 m³. Sammutusjätevesien keräily toteutuu osaksi rakennuksen sisälle keräilymonttuihin. Loput sammutusjätevedet, noin 200 m³, kerätään pihan hulevesijärjestelmän avulla. Piha-alueet kallistetaan niin, että hulevedet eivät kulkeudu päällystetyiltä pinnoilta muualle sadevesiviemäriin. Pihan kallistukset ovat etelää kohti. Hu-

levedet ja sammutusjätevedet ohjautuvat asfaltoituihin ojiin, joiden pohjalla on kaivot. Kaivoissa on moottoriohjatut sulkuventtiilikaivot. Ojien vesitilavuus on noin 400 m³. Hulevesikaivojen kapasiteetti riittää 200 m³ sammutusjätevesimäärälle. Viemäreiden sulkeminen sulkuventtiilillä tai viemärensulkutulpalla on mahdollista piha-alueella. Jätevedenpuhdistamolle ja vesihuoltolaitokselle ilmoitetaan viemäriverkostoon mahdollisesti päässeistä sammutusvesimääristä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen (ELY) ollaan yhteydessä, mikäli maaperään pääsee sammutusjätevettä. Sammutusjätevesiä ei käsitellä kiinteistön alueella, vaan vedet kerätään säiliöautoihin ja toimitetaan muualle jatkokäsiteltäväksi.

Tehtaan lastaus- ja purkualueet on sijoitettu tehdasrakennuksen päihin katoksen alle. Näin purkutilanteet suojataan mahdolliselta sateelta vuotojen ja hulevesien saastumisen ehkäisemiseksi.

Tehtaan toiminnassa käytetään ainoastaan sähkötrukkeja. Näin vältetään mahdollisilta onnettomuus- ja häiriötilanteiden aiheuttamilta vuodoilta piha-alueella. Vuotoja voi kuitenkin tapahtua esimerkiksi raskaankuljetuksen kulkuneuvojen häiriö- tai onnettomuustilanteissa tehdasalueella. Näitä vuotoja varten purku- ja lastausalueiden viemärit on varustettu öljynerottimin. Tehtaalla on myös aina saatavilla imeytysainetta vuotojen pidättämiseksi.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Päästöt vesiin ja viemäriin

Tehtaan demineralisoidun veden valmistuksessa muodostuu viemäriin johdettavia vesiä noin 400-500 m³ vuodessa. Puhdistetut vedet ovat laadultaan talousveteen verrattavia, paitsi niiden suolapitoisuus on noin 3–4 kertaista talousveteen verrattuna. Tehtaan saniteettijätevedet johdetaan sellaisinaan kunnalliseen jätevesiviemäriin.

Tehtaan tuotantoprosesseista ei muodostu viemäriin johdettavia jätevesiä.

Piha-alueella muodostuvat hulevedet viivytetään tehtaan piha-alueella viivytysputkissa, ja johdetaan sitten paikalliseen ojaverkostoon. Purku- ja lastausalueilla syntyvät vedet johdetaan öljynerottimien kautta kunnalliseen jätevesiviemäriin.

Päästöt ilmaan

Osana pintakäsittelyä tehdään kranaatinkuorien maalaus, jossa hyödynnetään elektrostaattista ruiskutusta. Ruiskutuksen yhteydessä muodostuu VOC-päästöjä. Nämä päästöt ovat kuitenkin hyvin vähäisiä, arviolta noin 14 500 kg/a.

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Hankkeen normaalitoiminnassa ei muodostu päästöjä maaperään tai pohjaveteen. Lastaus- ja purkualueiden viemärit on varustettu öljynerottimilla, joilla ehkäistään mahdolliset kuljetusajoneuvojen toiminnasta aiheutuvat vuodot.

Metalliaihiot kuljetetaan tehtaalle valumakaukalollisissa paleteissa, jotta mahdolliset öljyvalumat saadaan kerättyä talteen. Näin ollen metalliaihiosta ei pääse valumaan öljyä maaperään. Myös ulkona suojakatoksessa sijaitseva metallilastujen keräyslavojen alla on tukilaatta, johon saadaan kerättyä talteen mahdolliset vuodot.

Toiminnalla ei ole vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen.

Melu

Tehtaan toiminnasta ei aiheudu merkittävää melua tai värinää. Kaikki prosessilaitteet sijoitetaan sisätiloihin melun vähentämiseksi. Tehtaalle suuntautuvasta liikenteestä saattaa aiheutua pientä tieliikennemelua. Melua voi aiheutua pienissä määrin ulkona tapahtuvista purku- ja lastaustapahtumista.

Vaikutukset yleiseen viihtyvyyteen ja ihmisten terveyteen

Tehtaan toiminnasta ei aiheudu vaikutuksia lähialueen viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Tehtaan toiminnasta ei aiheudu vaikutuksia luontoon tai luonnonsuojeluarvoihin. Tehtaan toiminnasta ei aiheudu vaikutuksia rakennettuun ympäristöön eikä lähistön asutukseen tai herkkiin kohteisiin.

PARAS KÄYTTÖKELPOINEN TEKNIikka (BAT) SEKÄ PARHAAT KÄYTÄNNÖT (BEP)

Ympäristönsuojelulain 53 §:n mukaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan sisältöä arvioitaessa on otettava huomioon kyseisessä pykälässä esitetyt arviointikriteerit. Toiminta ei ole direktiivilaitostoimintaa, joten siihen ei sovelleta BAT-päätelmiä tai BAT-vertailuasiakirjoja (BREF).

Metallien ja muovien pintakäsittelyn (STM) BAT-vertailuasiakirjan uusimisen aloituskokous on pidetty vuonna 2022, eikä uusia BREF-dokumentteja ole vielä julkaistu. Parhaita käytettävissä olevia metallien ja muovien pintakäsittelyn tekniikoita käsittelevä vertailuasiakirjaa vuodelta 2006 sovelletaan metallien ja muovien pintakäsittelylaitoksiin, joissa käytetään elektrolyyttistä tai kemiallista menetelmää käytettävien käsittelylaitteiden koon ollessa enemmän kuin 30 m³. Koska Jyväskylän kranaatinkuoritehtaan pintakäsittelylaitoksen alaiden yhteenlaskettu vetoisuus on 18,95 m³, ei laitoksen toiminnassa ole velvollisuutta soveltaa BAT-vertailuasiakirjaa.

Jyväskylän kranaatinkuoritehtaan toiminnassa hyödynnetään ISO 14001 -standardin mukaista ympäristöjärjestelmää. Tehtaan tilat pidetään siistinä ja laitteet huolletaan kunnossapito-ohjelman mukaisesti. Laitoksen suunnittelussa ja laitevalinnoissa on huomioitu energiatehokkuus. Laitevalinnoissa on otettu huomioon myös melun ja värinän ehkäiseminen.

Henkilökunta perehdytetään työtehtäviin ja toimintaan laaditaan työohjeet. Toiminnassa pyritään jätteiden määrän vähentämiseen. Toiminnassa huolehditaan myös, että hyödynnettävissä olevat jätteet menevät hyötykäyttöön. Toiminnan ympäristövaikutukset ovat verrattain vähäisiä.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Tehtaan toiminnan tarkkailu perustuu käyttötarkkailuun sekä tehtaan päästöjen tarkkailuun

Käyttötarkkailu

Laitoksen käyttötarkkailun osa-alueita ovat:

- raaka-aineiden ja kemikaalien käsittelyn, varastoinnin ja kulutuksen seuranta
- veden ja sähkönkulutuksen ja laadun seuranta
- viemäriin johdettavan veden mittaukset
- tuotantoprosessin tarkkailu ja valvonta, kunnossapito- ja huoltotoiminta
- jätteiden määrän, laadun ja toimituksien seuranta
- tuotteiden laadun tarkkailu

Tehtaan toimintaa tarkkaillaan ja ohjataan yksiköittäin ja kokonaisuutena automaattisten seurantajärjestelmien avulla. Automaatio yhdistetään tehtaan ohjaamoon.

Seurantajärjestelmiin kuuluvat automaatiojärjestelmä ja turvallisuuteen liittyvät järjestelmät. Järjestelmä mahdollistaa käynnistykset ja pysäytykset sekä käyntiaikaisen ohjauksen ja valvonnan. Huolto- ja käyttöhenkilökunta kiertää tehtaalla säännöllisesti.

Mahdollisia nestemäisiä vuotoja tarkkaillaan muun muassa vuotoaltaisiiin asennettavilla pintakytkimillä. Tarkkailujärjestelmät tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Automaattisen valvonnan lisäksi tehtaan alueella suoritetaan myös silmämääräistä valvontaa säännöllisesti.

Päästötarkkailu

Mahdollisissa palotilanteissa sammutusvesien laadun selvittämiseksi järjestetään näytteenotto sammutusvesien kertymisaltaista tai -säiliöistä tai pihan peitettyjen kaivojen päälle kertyvistä vesialtaista. Sammutusvesistä tutkitaan kiintoaine, ravinteet, metallit, öljyhiilivedyt, PCB-, VOC-, PAH- ja PCDD/F-yhdisteet, sekä COD-pitoisuus, happipitoisuus, pH ja sähkönjohtavuus.

Tehtaan toiminnasta ei oleteta aiheutuvan merkittäviä päästöjä ilmaan. VOC-yhdisteiden mittauksia tehdään tarvittaessa.

Tehtaan toiminnasta ei oleteta aiheutuvan merkittäviä melupäästöjä. Melumittauksia tehdään tarvittaessa. Syntyviä jätemääriä seurataan tehtaalla jätekirjanpidon avulla.

Raportointi

Toiminnan edellistä vuotta koskeva vuosiraportti toimitetaan kunkin vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Ympäristönsuojelun valvonnan sähköiseen asiointijärjestelmä YLVA:an raportoidaan:

- lyhyt kirjallinen vuosiyhteenveto toiminnan muutoksista, mahdollisesta päästöjen kehityksestä ja niihin vaikuttaneista tekijöistä
- raaka-aineiden, kemikaalien, veden ja energian käyttö (t/a, m³/a, MWh/a)
- päästöt viemäriin
- toiminnassa syntyneet jätteet (jätenimike, jätenumero, laatu, määrä, varastointitapa, toimituspaikka)
- mahdollisten päästö- ja vaikutusmittausten tulokset
- vuoden aikana toteutetut ja suunnitteilla olevat ympäristönsuojeluun ja energiatehokkuuteen liittyvät toimenpiteet
- laitekatkokset, esim. puhdistus- ja mittalaitteet

- ympäristönsuojelun kannalta merkittävät häiriötilanteet ja onnettomuudet (syy, kesto-aika ja päästö), niistä aiheutuneet seuraamukset ja toimenpiteet, joihin tapahtuman vuoksi on ryhdytty
- kemikaalien varastotilojen ja vuotoaltaiden ym. tarkastus-, huolto- ja korjaustoimenpiteet
- merkittävät seisokit ja huoltotoimenpiteet
- suunnitteilla olevat muutokset laitoksessa ja sen toiminnassa
- laitoksen toiminnan tarkkailua koskevat raportit
- tiedot onnettomuus- ja häiriötilanteista.

Häiriötilanteista, jotka kohdistuvat suoraan ympäristöön tai vaarantavat lupaehtojen toteutumista, ilmoitetaan välittömästi valvovalle viranomaiselle puhelimitse tai sähköpostilla.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Nammo Lapua Oy hakee ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista lupaa aloittaa luvan mukainen toiminta lupapäätöstä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Toiminnan nopea aloittaminen on tärkeää kansallisen turvallisuuden ja maanpuolustusvalmiuden ylläpitämiseksi. Toiminnan aloittaminen lupapäätöstä noudattaen ei aiheuta sellaisia peruuttamattomia ympäristövaikutuksia, jotka tekevät muutoksenhaun hyödyttömäksi. Toiminta sijoittuu olemassa olevalle teollisuusalueelle. Ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle hakija esittää 10 000 euron suuruisen vakuuden.

Luvan mukainen toiminta on tarkoitus aloittaa toukokuussa 2026.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu ja se on ollut sähköisenä nähtävillä Jyväskylän kaupungin verkkosivuilla 18.8. - 24.9.2025. Asianosaisille on lähetetty 18.8.2025 erityistiedoksi-anto hakemuksesta. Lehti-ilmoitus kuulutuksesta on julkaistu sanomalehti Keski-Suomalaisessa 19.8.2025.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei määräajassa jätetty yhtään muistutusta tai mielipidettä.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty ympäristönsuojelulain 42 §:n perusteella lausunto Jyväskylän kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta.

Jyväskylän seudun ympäristöterveys toteaa lausunnossaan 23.9.2025, että ympäristöterveydellä ei ole asiasta lausuttavaa.

Tarkastukset

Luvan valmistelija on tehnyt tutustumiskäynnin rakenteilla olevaan laitokseen 30.9.2025.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Jyväskylän kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Nammo Lapua Oy:lle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan pintakäsittelylaitoksen toimintaan kiinteistölle 179-48-30-4.

Samalla myönnetään toiminnanharjoittajalle lupa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Toimintaa tulee harjoittaa lupahakemuksen ja tämän päätöksen lupamääräysten mukaisesti.

Toiminnan järjestäminen

1. Toiminta tulee järjestää siten, että siitä ei aiheudu maaperän tai pinta- tai pohjavesien pilaantumisen vaaraa. Laitoksen ympäristönsuojelutoimia on ylläpidettävä ja edistettävä niin, ettei laitoksen toiminnasta aiheutuva melu, päästöt ilmaan, maaperään tai viemäriin tai muu syy aiheuta välittömästi tai välillisesti vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle tai muuta ympäristön vahingollista muuttumista tai yleistä viihtyvyyden alenemista.

Tarvittaessa toiminnan ympäristövaikutukset on selvitettävä ja ryhdyttävä ympäristönsuojeluviranomaisen edellyttämiin toimenpiteisiin haittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi. (YSL 6, 7, 16, 17, 19, 20 §:t, JL 13, 72 §:t, NaapL 17 §)

2. Laitoksen toiminta on järjestettävä niin, että jätteitä syntyy mahdollisimman vähän. Toiminnassa muodostuvat jätteet on lajiteltava ja säilytettävä toisistaan erillään siten, että jätteiden hyödyntämismahdollisuuksia ei heikennetä jätteitä sekoittamalla.

Toiminnassa syntyvät vaaralliset jätteet on varastoitava niille osoitetussa paikassa, suljetuissa ja asianmukaisesti merkityissä astioissa. Jätteiden sekoittuminen ja mahdollisissa vuototapauksessa ympäristöön tai viemäriverkostoon pääseminen on estettävä. Vaarallisia jätteitä voidaan välivarastoida enintään vuoden verran ennen niiden toimittamista käsiteltäväksi. (YSL 52 §, JL 8, 12, 13, 16, 17 §:t)

3. Piha-alueet, joilla vastaanotetaan kemikaalitoimituksia ja siirretään vaarallisia jätteitä, on oltava pinnoitettu asfaltilla tai muulla vastaavalla nestetiiviillä ja kulutusta kestäväällä rakenteella. Rakenteen mahdollisia vaurioita on tarkkailtava ja havaitut viat on korjattava viipymättä. Kemikaalien ja jätteiden varastointia tai muuta tämän luvan tarkoittamaa toimintaa ei saa harjoittaa hakemuksessa esitettyjen halli- ja varastotilojen ulkopuolella. (YSL 16, 17, 19, 52 §:t)
4. Nestemäiset kemikaalit on varastoitava sisätiloissa kullekin kemikaalityypille tarkoitettussa asianmukaisesti merkityssä astiassa, joka on sijoitettu suoja-altaaseen. Suoja-altaan tilavuuden on vastattava vähintään 110 % altaan sisälle sijoitetun yksittäisen säiliön suurinta varastoitavaa nestetilavuutta. Vuotojenhallintarakenteiden on oltava laitoksella käytettäviä kemikaaleja kestäviä ja läpäisemättömiä. Keskenään vaarallisesti reagoivat kemikaalit eivät saa vuototilanteissa päästä kosketuksiin toistensa kanssa. Varasto- ja prosessitilojen lattiakäivossa on oltava suojakannet tai sulkuventtiilit. (YSL 19, 20, 52 §:t)

5. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä käyttämiensä terveydelle tai ympäristölle vaarallisten aineiden fysikaalisista ja kemiallisista ominaisuuksista. Toiminnanharjoittajan on mahdollisuuksien mukaan valittava olemassa olevista vaihtoehdoista kemikaali tai menetelmä, josta aiheutuu vähiten haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (YSL 6, 19 §:t, KL 19 §)
6. Toiminnassa käytettävistä ja varastoitavista kemikaaleista on ylläpidettävä ajantasaista kemikaaliluetteloa sähköisessä tietojärjestelmässä. Kemikaaliluetteloon on merkittävä ainakin aineen CAS-numero, kaupp nimi ja vaaramerkinnät. Käyttöturv tiedotteet on pidettävä ajan tasalla. (YSL 52 §)
7. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä orgaanisia liuottimia sisältävien maalien, pinnoitteiden, ohenteiden yms. aineiden kulutuksesta sekä orgaanisia liuottimia sisältävien jätteiden määrästä. Laitoksen vuosittaiset VOC-päästöt on arvioitava ainetaseen avulla.

Laitoksen toiminnasta aiheutuvat VOC-pitoisuudet (mg C/Nm^3) on mitattava ulkopuolisen asiantuntijan toimesta kertaluonteisesti laitoksen ollessa normaalitoiminnassa. Mittaus on tehtävä vuoden kuluessa toiminnan aloittamisesta. Mittausraportissa tulee esittää VOC-pitoisuuden (mg C/Nm^3) lisäksi myös VOC-päästöt t/a. Päästömittaukset tulee tarvittaessa tehdä myös, mikäli valvontaviranomainen katsoo sen tarpeelliseksi. (YSL 6, 54 §)

8. Laitoksen poistoilmasta tulee poistaa terveydelle ja ympäristölle haitalliset aineet mahdollisimman tehokkaasti ja siten, että ympäristöön ei aiheudu haju- tai muita haittoja. Tuotantotiloista ulkoilmaan johdettavan poistoilman laatua on tarkkailtava vähintään aistinvaraisesti. Jos toiminnan aiheuttamasta hajusta, pölystä tai muusta vastaavasta ilmanlaatuhaitasta tehdään havainto tai ilmoitus, on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin haitan poistamiseksi. (YSL 52, 141 §:t)
9. Pintakäsittelylinjalla muodostuvat jätevedet on puhdistettava laitoksen jätevedenkäsittelylaitoksessa ja kierrätettävä takaisin käsittelyprosessiin. Jätevedenkäsittelyssä syntyvä liete on toimitettava säännöllisesti vaarallisen jätteen käsittelyluvan omaavalle toimijalle. Demineralisoidun veden valmistuksessa syntyviä vesiä voidaan johtaa jätevesiviemäriin. Viemäriin ei saa johtaa jätevesiä siten, että siitä aiheutuu vaurioita viemäriverkolle, haittaa puhdistamon toiminnalle, puhdistamolietteen käsittelylle tai hyötykäytölle. (YSL 7, 52, 67 §:t)
10. Toiminnasta ei saa aiheutua meluhaittaa lähimmissä melulle altistuvissa kohteissa. Toiminnasta aiheutuva melutaso saa olla lähimpien häiriintyvien kohteiden piha-alueilla melun A-painotettuna ekvivalenttitasona (L_{Aeq}) päivisin (klo 7 - 22) enintään 55 dB ja öisin (klo 22 - 7) enintään 50 dB. Mikäli melutasot ovat haitallisella tasolla tai melu häiritsee lähiasutusta, tulee toiminnanharjoittajan ryhtyä toimenpiteisiin meluhaitan vähentämiseksi. Melu tulee tarvittaessa mitata. (NaapL 17 §, YSL 6, 54, 62 §:t)
11. Luvanhaltijan on nimettävä vastuuhenkilö laitoksen ympäristönsuojelun ja jätehuollon asianmukaista hoitoa varten. Vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Mikäli vastuuhenkilö tai hänen yhteystieton-

sa muuttuvat, on muutoksesta ilmoitettava viipymättä valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on lisäksi huolehdittava alueella työskentelevien henkilöiden riittävästä opastuksesta. (YSL 52 §)

Varautuminen poikkeuksellisiin tilanteisiin

12. Häiriö- ja poikkeustilanteissa on ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin päästöjen leviämisen estämiseksi ja päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi. Laitosalueella on oltava aina nopeasti saatavilla riittävä määrä tarkoitukseen sopivaa imeytysmateriaalia sekä välineistöä viemäriin, maaperään, pintavesiin tai muuhun ympäristöön kohdistuvien vuotojen rajaamiseksi ja talteen ottamiseksi. Havaituista häiriötilanteista tai ympäristö- ja terveyshaitoista on ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Mahdollisiin vahinkotilanteisiin on varauduttava ennalta. Poikkeuksellisten tilanteiden varalta on oltava ajantasaiset kirjalliset toimintaohjeet ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi sekä asiasta tiedottamiseksi ympäristö- ja pelastusviranomaisille. Henkilöstöllä on oltava riittävä ja säännöllinen koulutus ympäristöhaittojen torjuntaan. (YSL 14, 15, 16, 52, 134 §:t)

Tarkkailu ja kirjanpito

13. Laitoksen toiminnasta ja tarkkailusta on pidettävä kirjaa. Yhteenvetoraportti kunkin kalenterivuoden valvonta- ja tarkkailutiedoista tulee toimittaa valvontaviranomaiselle seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Tiedot on toimitettava sähköisesti valvontaviranomaisen määräämällä tavalla.

Raportissa on esitettävä ainakin seuraavat tiedot

- toiminnassa syntyneiden jätteiden määrä, jätenimike, kuvaus jätelajista, jätteen tyyppi ja laatu sekä niiden toimituspaikka ja kuljettaja.
- orgaanisten liuottimien kulutus (t/v)
- orgaanisia liuottimia sisältävien jätteiden määrä (t/v)
- laskennalliset VOC-päästöt vuoden aikana
- käytettyjen kemikaalien määrät
- veden käyttö ja veden käytön vähentämiseksi tehdyt toimenpiteet
- energiankäyttö ja energiatehokkuutta parantavat toimenpiteet
- toiminnassa tapahtuneet häiriöt ja poikkeukselliset tilanteet, niistä aiheutuneet päästöt sekä toimenpiteet, joihin tapahtuman vuoksi on ryhdytty
- toimintaa koskevat valitukset ja yhteydenotot

Kirjanpito on pyydettäessä esitettävä valvontaviranomaisille ja sitä on säilytettävä vähintään kuusi vuotta. (YSL 62 §, JL 12, 118, 119, 120 §, VNA 978/2021 33§)

Toiminnan kehittäminen

14. Toiminnanharjoittajan on seurattava ja sovellettava alan parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Parasta taloudellisesti käyttökelpoista tekniikkaa on hyödynnettävä raaka-aineiden ja kemikaalien valinnoissa sekä laitoksen toiminnan järjestämisessä, jotta toiminnan päästöt ja ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäi-

set. Toiminnan energiankulutusta ja energiatehokkuutta on seurattava. Energiatehokkuutta on parannettava suunnitelmallisesti. (YSL 8, 20 §)

Toiminnan lopettaminen

15. Toiminnan muutoksista tai lopettamisesta on hyvissä ajoin ennen niiden toteuttamista ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä myös toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä sekä toiminnanharjoittajan vaihtumisesta. (YSL 29, 52, 94 §:t)
16. Toiminnan loppuessa luvanhaltijan on poistettava alueelta ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat kemikaalit ja raaka-aineet sekä kaikki toiminnassa syntyneet jätteet. Luvansaaaja vastaa toiminnan päätyttyä edelleen tarpeellisista toimenpiteistä pilaantumisen ehkäisemiseksi ja toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. (YSL 52, 62, 94 §:t)

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Yleisperustelut

Jyväskylän kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta katsoo, että kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- terveyshaittaa;
- merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa;
- maaperän tai pohjaveden pilaantumista;
- erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Toiminta sijoittuu asemakaavoitetulle, osin vielä rakentumattomalle teollisuusalueelle. Toiminta on asemakaavan mukaista. Laitosalueen läheisyydessä ei ole asutusta tai erityisen herkkiä kohteita. Toiminnasta ei sen luonne, lupamääräykset ja asemakaavan mukainen sijaintipaikka teollisuusalueella huomioiden, aiheudu lautakunnan käsityksen mukaan kohtuutonta räsitusta naapureille.

Toimittaessa hakemuksessa esitetyn tekniikan ja käytäntöjen sekä päätöksen lupamääräysten mukaisesti laitoksen toiminnan voidaan arvioida olevan parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja käytännön mukaista. Liuottimia käyttävää pintakäsittelyä koskeva BAT selvitys on vuodelta 2008. Ajantasaiset metallien ja muovien pintakäsittelyä koskevat BAT vertailuasiikirjat ovat luonnosvaiheessa ja niitä ei tulla soveltamaan sitovana pintakäsittelylaitoksiin, joiden käsittelyaltaiden tilavuus on alle 30 m³.

Yksityiskohtaiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti on päätöksessä annettu määräyksiä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräykset liittyvät kemikaalien ja jätteiden käsittelyyn, ilmansuojeluun, meluntorjuntaan sekä maaperään ja vesistöön mahdollisesti aiheutuvan kuormituksen ehkäisemiseen. Lupamääräyksiä annettaessa on huomioitu toiminnan luonne, vaikutusalueen ominaisuudet, vaikutukset ympäristöön kokonaisuutena sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet.

Lupamääräys on annettu ympäristön pilaantumisen ja sen vaaran ehkäisemiseksi sekä naapureihin ja lähistöllä asuviin kohdistuvan kohtuuttoman rasituksen estämiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi. Toimintojen ympäristönsuojelun tason ylläpitäminen ja mahdollisimman hyvien haittojen torjuntakeinojen soveltaminen edellyttävät päästöjen ja ympäristövaikutusten jatkuvaa seurantaa ja ympäristönsuojelutoimien kehittämistä. Mikäli ympäristönsuojelun tavoitteita ei saavuteta tai toiminnasta syntyy ennalta arvaamattomia ympäristövaikutuksia, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä erityisiin toimenpiteisiin ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi. (lupamääräys 1)

Jätelain periaatteiden mukaisesti kaikessa toiminnassa on pyrittävä ensisijaisesti vähentämään syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Kierrättäminen ja hyödyntäminen edellyttää jätteiden asianmukaista keräilyä ja varastointia jätteen syntypaikalla. Jätehuollon asianmukainen järjestäminen laitoksella mahdollistaa jätteen käsittelyn parhaalla mahdollisella tavalla sekä vähentää niistä aiheutuvaa riskiä esimerkiksi onnettomuustilanteissa. (lupamääräys 2)

Kemikaalien, mukaan luettuna polttoaineet, raaka-aineiden ja jätteiden varastointi ja käsittely ei saa aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Nestemäisten kemikaalien varastointimääräykset on annettu maaperän ja pintavesien suojaamiseksi. Lisäksi määräyksillä pyritään estämään haitallisten kemikaalien pääsy hule- tai jätevesiverkostoon sekä varmistamaan, että mahdollisessa vahinkotilanteessa kemikaalivuoto pystytään keräämään talteen. (lupamääräykset 3 ja 4)

Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja ympäristöriskeistä. Kemikaalien ja menetelmien valinnoilla sekä haitallisten kemikaalien korvaamisella vähemmän haitallisella aineella voidaan ennalta vähentää toiminnasta ympäristölle ja terveydelle aiheutuvaa vaaraa ja riskiä. (lupamääräys 5)

Sähköisen kemikaaliluettelon ylläpitäminen on tarpeen ajantasaisen kemikaalitiedon ylläpitämiseksi sekä parantamaan tiedonkulkua toiminnanharjoittajan ja valvontaviranomaisten välillä. Haitallisten kemikaalien listaus ja käyttöturvallisuustiedotteiden saatavuus helpottaa valvontaviranomaisen toimintaa sekä torjuntatoimia mahdollisen vaaratilanteen aiheutuessa. (lupamääräys 6)

Pintakäsittelytoiminnalla voi olla vaikutuksia ympäristöön laitoksesta johdettavan poistoilman vuoksi. Orgaanisten liuottimien päästötarkkailu voidaan korvata hyvin suoritettulla käyttötarkkailulla, kun kyseessä on melko pienimuotoinen toiminta. Orgaanisten liuottimien kulutuksen sekä orgaanisia liuottimia sisältävien jätteiden määrän seuranta on välttämätöntä toiminnan VOC-päästöjen arvioimiseksi. Maalaustoi-

minta, jossa käytettävä liuotin haihtuu ilmaan tai muodostuu jätteeksi eikä käytössä ole puhdistinlaitteita, on tyypillinen ainetaseella tarkasteltava toiminta.

Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista, joten keraluonteinen päästömittaus on perusteltu toiminnan aiheuttamien VOC-pitoisuuksien selvittämiseksi. Tarve puolueettomalle mittaukselle voi syntyä myös, jos esimerkiksi ympäristössä koetaan, että laitoksen aiheuttama haju häiritsee tai sen voidaan epäillä olevan terveydelle haitallista. (lupamääräys 7)

Lupamääräys on annettu ilmaan johdettavien päästöjen rajoittamiseksi, terveyshaittojen ja pilaantumisen ehkäisemiseksi. (lupamääräys 8)

Jätevesien käsittelyä koskeva lupamääräys on annettu hakemuksen mukaisena viemäriverkoston ja jätevedenpuhdistamon toiminnan turvaamiseksi. (lupamääräys 9)

Lupamääräys on annettu meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi. Melutason ohjearvot on määrätty valtioneuvoston melutason ohjearvoista annetun päätöksen (993/1992) mukaisena. Hakemuksen mukainen toiminta ei ennalta arvioiden aiheuta melua ympäristöön, joten tässä vaiheessa ei ole tarpeen määrätä melumallinnusta tai melumittauksia. Luvan valvoja määrittelee melumittauksen tarpeellisuuden. (lupamääräys 10)

Vastuu- ja yhteyshenkilö huolehtii toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä valvonnasta ja kirjanpidosta. Lisäksi vastuuhenkilön on oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä sekä ympäristöhaittojen poistamisesta. Henkilön yhteystiedot on oltava valvontaviranomaisten tiedossa toimintaa koskevan asioinnin varmistamiseksi. (lupamääräys 11)

Poikkeuksellisia tilanteita koskeva lupamääräys on tarpeen terveydelle ja ympäristölle aiheutuvien haittojen minimoimiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Toiminnanharjoittajan on ennakolta varauduttava toimiin onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi ja niiden terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseksi. Oikeanlaisten torjuntavälineiden helpolla saatavuudella minimoidaan mahdollisista onnettomuuksista aiheutuvat haitat. Osaavalla henkilöstöllä on suuri vaikutus vahinkotilanteiden syntymiseen ja niissä oikeanlaiseen toimimiseen. (lupamääräys 12)

Määräys kirjanpidosta ja raportoinnista on tarpeen lupaehtojen noudattamisen valvomiseksi, toiminnan vaikutusten ja haittojen arvioimiseksi sekä tiedonkulun varmistamiseksi toiminnanharjoittajan ja valvontaviranomaisen välillä. Määräyksen avulla varmistetaan, että valvontaviranomaisella on käytettävissään ajantasainen tieto toiminnasta. (lupamääräys 13)

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on velvollisuus käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Toiminnanharjoittajan on seurattava eri osaluokkien haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksia ja parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä sekä varauduttava uuden tekniikan käyttöönottoon, mikäli päästöjä voidaan olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia. Lainsäädännön muutokset on huomioitava toiminnassa. (lupamääräys 14)

Toiminnasta mahdollisesti aiheutuneiden ympäristöhaittojen poistamiseksi ympäristöluvan haltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä sekä toiminnan kannalta olennaisista muutoksista sekä esitettävä suunnitelma todettujen ympäristöhaittojen poistamiseksi. Toiminnanharjoittaja vastaa laitoksen toiminnan päätyttyä pilaantumisen ehkäisemiseksi tarvittavista toiminista sekä toiminnan vaikutusten selvittämisestä. (lupamääräykset 15 ja 16)

LUVAN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa toistaiseksi. Mikäli toiminnassa tapahtuu olennainen muutos (YSL 29 §), on siihen haettava lupa.

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §)

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA (YSL 199 §)

Ympäristönsuojelulain 198 §:n mukaan toimintaa ei saa aloittaa tai muuttaa ennen kuin siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen. Ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaan lupaviranomainen voi kuitenkin luvan hakijan pyynnöstä perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan toiminta voidaan aloittaa lupapäätöstä noudattaen ennen sen lainvoimaisuutta. Hakijalla on perusteltu syy toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta. Hakija on esittänyt 10 000 euron suuruisen vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. Esitetty vakuus voidaan katsoa riittäväksi. Päätöksen täytäntöönpanosta hakemuksen ja annettujen lupamääräysten mukaisella tavalla ei voida olettaa aiheutuvan haitallisia vaikutuksia ympäristölle ja terveydelle. Toiminta on keskeytettävissä tai lopetettavissa ilman pysyviä ympäristövaikutuksia. Toiminnan aloittaminen lupapäätöstä noudattaen ei aiheuta sellaisia peruuttamattomia ympäristövaikutuksia, jotka tekevät muutoksenhaun hyödyttömäksi.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 6-8, 14-17, 19, 20, 27, 29, 34, 39-40, 42-44, 48-49, 52, 54, 58-63, 67, 70, 83-85, 87, 89-90, 94, 134, 141, 170, 172, 190-191, 198-199, 205§

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (YSA 713/2014) 2-4, 12-15 §

Jätelaki (JL 646/2011) 8, 12, 13, 16, 17, 72, 118 - 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (VNA 978/2021) 33 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920) 17 §

Kemikaalilaki (KL 599/2013) 19 §

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999 24 §

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaisesti ympäristöluvan käsittelystä viranomaisessa voidaan periä maksu. Maksu perustuu rakennus- ja ympäristölautakunnan 10.12.2024 vahvistamaan Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan, maksu- taulukon kohta 2 a), metallien pintakäsittelylaitos 4779 €. Lisäksi ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista oikeutta aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta koskevan asian ja vakuuden käsittelystä pääasian yhteydessä peritään 480 euron lisämaksu.

Hakemuksen kohteena olevalla laitoksella on käytössä varmennettu ympäristöasioiden hallintajärjestelmä, joten käsittelymaksu voidaan määrätä 10 prosenttia pienemmäksi.

Tämän lupapäätöksen käsittelymaksu on yhteensä 4733 euroa.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Ote päätöksestä

Nammo Lapua Oy Vihtavuoren tehdas, Ruutitehtaantie 80, 41330 Vihtavuori

Jäljennös päätöksestä

Keski-Suomen ELY-keskus, PL 250, 40101 Jyväskylä
Jyväskylän seudun ympäristöterveyslautakunta

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaiset, joille on erikseen annettu tieto lupahakemuksesta.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisessa järjestyksessä Jyväskylän kaupungin verkkosivuilla 27.10.2025.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen (YSL 190 §). Valituskirjelmä liitteineen toimitetaan Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusaika päättyy 3.12.2025. Valitusosoitus on liitteenä.

LIITTEET

Valitusosoitus

637

Laukaa

Ls.alue

Korpi

Laitoksen
sijainti

Logistiikka-
terminaali

Hulekuja

Ls.alue

Palokangas

Komas Oy

Valio Oy

Pykalisto

Metsäpelontie

Koivupuronie

Kuormaajantie

Pykalistontie

Meijerink.

Kisällintie

Kuormaajantie

Murskaamontie

Kilatie

Kärkitie

Lekatie

Kiskotie

Ankenasjärven

Kuormaajantie

Yritystie

Pykalaankantie

Kisällintie

Sakselantie

Seenintie

Vilkkutie

Ratinkatu

Kyrökin

Kaakkovuorentie

Laslaustie

Rekkamiehenentie

Rekkamiehenentie

Rekkamiehenentie

Rekkamiehenentie

Rekkamiehenentie

Rekkamiehenentie